

Folketinget, Christiansborg
Att: Beskæftigelsesudvalget
1240 København K

Samråd om de arbejdsmiljømæssige problemer i Arbejdstilsynet

Danske Fysioterapeuter og Ergoterapeutforeningen er dybt bekymrede for det dårlige arbejdsmiljø i Arbejdstilsynet, som en trivselsundersøgelse, foretaget af Epinion for Beskæftigelsesministeriet, har vist. Derfor vil foreningerne gerne kvittere for, at beskæftigelsesudvalget har kaldt beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen i samråd til en drøftelse af sagen.

Danske Fysioterapeuter og Ergoterapeutforeningen vil indledningsvis påpege det paradoksale i, at det står skidt til med arbejdsmiljøet hos arbejdsmiljøets vogter. Arbejdstilsynet burde være et forbillede for et godt arbejdsmiljø. Både for at sikre, at arbejdsopgaverne løses bedst muligt – og fordi det indlysende går ud over Arbejdstilsynets autoritet som myndighed, der skal rådgive og give påbud om arbejdsmiljø.

Desværre umuliggøres dette af de besparelser og dertilhørende arbejdsmiljømæssige udfordringer, tilsynet er ramt af. Det er bestemt ikke hensigtsmæssigt.

Både Danske Fysioterapeuter og Ergoterapeutforeningen har tidligere kritiseret nedskæringerne i Arbejdstilsynet, da det betyder flere usikre arbejdspladser og dermed modvirker målet om, at vi skal arbejde længere.

Nu viser det sig så yderligere, at nedskæringerne er med til at skabe et dårligt arbejdsmiljø i Arbejdstilsynet, hvor de tilsynsførende, altså de egentlige eksperter, ikke føler at ledelsen lytter til dem, hvor kørselsordningen er voldsomt forringet, og hvor de ansatte ikke føler sig sikre i deres job.

Kørselsordningen

Man må konstatere at den spareøvelse, der blev udmøntet i en drastisk forringelse af kørselsordningen for de tilsynsførende har haft stor betydning for arbejdsmiljøet i Arbejdstilsynet. Læser man de skriftlige kommentarer, der er givet til spørgsmålet, "hvor sandsynligt er det, at du vælger at blive i Beskæftigelsesministeriet de næste to år" i Epinions trivselsundersøgelse i

Arbejdstilsynet, er det påfaldende, hvor mange der nævner den nye kørselsordning som årsagen til, at man **ikke** regner med at blive. I øvrigt er det 32% (og hele 48% i Tilsynscenter Nord) af de ansatte i Arbejdstilsynet, der svarer, at de ikke regner med at være der de næste to år. Der er altså risiko for et meget stort tab af viden, der ikke kan undgå at betyde en yderligere forringelse af Arbejdstilsynets arbejde.

Danske Fysioterapeuter og Ergoterapeutforeningen har tidligere på det kraftigste advaret mod den nye kørselsordning. Foreningerne finder det fortsat stærkt kritisabelt, at de nye regler særligt rammer ansatte, der bor i yderområderne. Det er i modstrid med regeringens ønske om et Danmark i balance. Hvis der skal genskabes et godt arbejdsmiljø i Arbejdstilsynet, er det bydende nødvendigt, at der gøres noget ved kørselsordningen.

Store konsekvenser

Arbejdstilsynet skal medvirke til, at det er sikkert at gå på arbejde. Det er derfor dybt bekymrende at nedskæringer, og (til dels som følge heraf) dårligt arbejdsmiljø, betyder at forudsætningerne for at udføre dette arbejde optimalt ikke er til stede. Selvom medarbejderne i Arbejdstilsynet er dygtige og kompetente folk, som hver dag gør en kæmpe indsats for arbejdsmiljøet i Danmark, så må man også erkende, at det bedste stykke arbejde leveres, når rammerne er i orden. Det er de ikke nu.

Det har altså ikke kun konsekvenser internt i Arbejdstilsynet, det har også konsekvenser for arbejdsmarkedet generelt. Kort og godt betyder det altså flere usikre arbejdspladser.

Et af målene i aftalen fra 2011, kendt som "arbejdsmiljøstrategien frem mod 2020"¹, er at andelen af beskæftigede, der har muskel-skeletoverbelastninger er reduceret med 20%. Det er et dybt fornuftigt mål. I dag har erhvervsaktive personer med lænderygsmærter 5,5 mio. flere sygedage end erhvervsaktive uden lænderygsmærter. Det koster samfundet 1.820 mio. kr. i behandling og 4.840 mio. kr. i tabt produktion om året². Hårdt fysisk og manuelt arbejde med hårde løft er en af risikofaktorerne for udvikling af rygsmærter³.

Der er altså en væsentlig samfundsudgift forbundet med lænderygsmærter, og det er en helt reel bekymring, at disse udgifter vil stige - nedskæringerne og det dårlige arbejdsmiljø i Arbejdstilsynet taget i betragtning. Vi har simpelthen ikke råd til at spare på den forebyggende indsats, som et effektivt tilsyn er, i forhold til muskel-skeletoverbelastninger. Det koster mange penge andre steder i systemet.

---

¹ Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre "En strategi for arbejdsmiljøindsatsen frem til 2020", marts 2011

² Sygdomsbyrden i Danmark, Sundhedsstyrelsen 2015.

³ Sygdomsbyrden i Danmark, Sundhedsstyrelsen 2015.

Hvis nakkesmerter medregnes - hvor stor arbejdsbyrde og forkert arbejdsstilling er nogle af risikofaktorerne - løber udgifterne for samfundet op i 2.740 mio. kr. i behandling og 6.870 mio. kr. i tabt produktion⁴.

Yderligere må besparelserne anses for at være direkte kontraproduktive i forhold til de politiske visioner, om at danskerne skal blive længere på arbejdsmarkedet. En sikker arbejdsplads er således afgørende for et langt arbejdsliv.

2020-målene

I 2015 var beskæftigelsesministeren også kaldt i samråd. Dengang handlede det specifikt om nedskæringer i Arbejdstilsynet, og hvordan det hang sammen med at nå de opstillede mål i arbejdsmiljøstrategien fra 2011.

Dengang svarede ministeren at man i arbejdsmiljøaftalen fra foråret 2015⁵, der byggede ovenpå aftalen fra 2011, ville iværksætte initiativer, der skal bidrage til at nå 2020-målene. Med andre ord fortalte ministeren, at man fastholder 2020-målsætningerne på trods af nedskæringerne. Med de seneste oplysninger om arbejdsvilkårene internt i Arbejdstilsynet in mente ville det være interessant at vide, om ministeren stadig fastholder, at det er realistisk at nå 2020-målene?

I den forbindelse skal det nævnes, at man i Arbejdstilsynets årsrapport 2015 kan læse, at der i forhold til muskel- og skeletbesvær estimeres en stigning på 2,3 procent (målet er en reduktion på 4%), i "anmeldte arbejdsulykker set i forhold til antal beskæftigede, som skyldes forstuvninger ved akutte fysiske overbelastninger indenfor brancherne bygge og anlæg, metal og maskiner samt døgninstitutioner og hjemmepleje..." Dette understreger relevansen af ovenstående spørgsmål.

Desværre måles der i 2015 ikke på, om der er sket en reduktion af eksponeringer inden for "løft" og "arbejdsstillinger" i forhold til 2012 indenfor brancherne bygge og anlæg, metal og maskiner samt døgninstitutioner og hjemmepleje.

---

⁴ Sygdomsbyrden i Danmark, Sundhedsstyrelsen 2015.

⁵ Aftale mellem regeringen (Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre), Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti "En styrket arbejdsmiljøindsats – Alle har ret til et sikkert og sundt arbejdsmiljø", marts 2015

Det psykiske arbejdsmiljø

En af de særlige indsætter man fra 2013-2015, inden nedskæringerne, havde fokus på i Arbejdstilsynet, var det psykiske arbejdsmiljø – blandt andet på hospitaler målrettet sygeplejersker og psykiatri. I indsatsen på hospitalerne blev der ført tilsyn med 74 virksomheder og givet 105 afgørelser fordelt på 43 forskellige virksomheder⁶. Af de 105 afgørelser skyldtes hele 46 stor arbejdsmængde og tidspres. Lige netop dette bliver ikke mindre i disse år. Hvert år ser vi, at hospitalerne er ude i store sparerunder med fyringer og nednormeringer som følge. Dertil kommer de årlige krav om effektiviseringer. Så mens Arbejdstilsynet tvinges til at nedprioritere tilsynet med det psykiske arbejdsmiljø, så stiger arbejdsmængden og tidspresen for rigtig mange sundhedsprofessionelle på hospitalerne – herunder fysio- og ergoterapeuter. Det er en yderst uheldig udvikling.

Yderligere kan der i midtvejsevalueringen af målopfyldelsen i 2020-strategien⁷ ses en stigning på 4,4% i andelen af lønmodtagere, der udpeges som overbelastede af indekset for psykisk arbejdsmiljø.

Alt i alt må det siges, at når nedskæringerne på Arbejdstilsynet er med til at skabe et dårligt arbejdsmiljø internt i Arbejdstilsynet og flere usikre arbejdspladser generelt, syntes løsningen at ligge ligefor. Der skal tilføres flere midler til flere indsætter, og som en start, også en ændring af den nye kørselsordning. Kun på den måde får medarbejderne i Arbejdstilsynet de nødvendige rammer for at udføre deres yderst vigtige arbejde med at fremme arbejdsmiljøet i Danmark. At lade stå til er alt for dyrt for samfundet.

Med venlig hilsen

Tina Lambrecht
Formand
Danske Fysioterapeuter

Tina Nør Langager
Formand
Ergoterapeutforeningen

⁶ <https://arbejdstilsynet.dk/da/tilsyn/tilsynsformer/saerlige-indsaetser-psyk/afsluttende-status-hospitaler>

⁷ Forskningscenter for Arbejdsmiljø "Midtvejsevaluering af målopfylden i 2020-strategien", marts 2015